

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.  
Expedice se nachází na ostrově Kampa 508—III.

**Předplatní podmínky:**  
Pro Prahu: čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.  
(Předplacení pro Prahu přijímá též Národní knihkupectví **Em. Petřika**.)

# DALIBOR.

**S poštou v říši rakouské:** čtvrtletně 1 zl., půlletně 2 zl., celoročně 4 zl.

**V státech německých:** čtvrtletně 25 stř. gr., půlletně 1 tol. 20 stř. gr., celoročně 3 tol. 10 stř. gr.

**Pro Rusko:** čtvrtletně 1 rubl, půlletně 2 rubly, celoročně 4 rubly.

## Časopis pro hudbu a umění vůbec.

### Haydnova hymna.

K písním, které byvše jedenkrát zpívány, více z paměti nevyšly, náleží bez odporu rakouská hymna: „*Bože, zachovej nám krále.*“ Avšak vynalezl-li pak dobrosrdečný tatíček Haydn skutečně tuto mohutnou, slavnostnou hymnu, aneb se mu jen přičítá, jako Händlovi anglická hymna: *God save the King*? Což netvrdí Italiáni, že rozkošnou tu melodii složil jejich *Nicolo Zingarelli*? Což neodůvodnili svůj výrok také doklady?

Na tyto otázky odpovídáme, jak následuje:

Roku 1797 zavzněla hymna ta poprvé. „Dne 12. února — v den narozenin císaře, — tak stojí to v pragmatické historii Vídeňského dvorního divadla, byla zpívána ve všech divadlech Vídeňských a provinciálních poprvé Haydnova píseň: „*Bože, zachovej nám krále,*“ k níž byl *Lorenc Huška* slova napsal.“

Téhož roku vyšla hymna ta s průvodem piana v Augšpurku tiskem; brzy na to ve Vídni. Několik měsíců později pojal ji skladatel sám co střední sadu do svého 77. smyčcového kvartettu (op. 75) a napsal na ni čtyry mistrovské variace. Těchto několikrát stačí úplně za důkaz, že není ani *Zingarelli*, ani kdo jiný, nýbrž *Josef Haydn* tvůrcem této hymny. Avšak ještě více je to dokázáno jeho vlastními slovy, která se nacházejí v *Ifflandově* divadelním almanachu z roku 1811.

Dne 7. září 1808 navštívil *Iffland* s divadelním ředitelem *Schmidem* slavného, stářím už sešlého skladatele. Pohovořivše si s *Haydnem* chtěli se konečně vzdáliti.

„Aj, chtěl jsem Vám ještě něco zahrát!“ zvolal *Haydn*. „Chcete něco ode mne slyšeti?“

Ačkoliv to bylo nejvřelejší přání hostů, neosmělili se ho přec o to prositi. *Haydn* pohlednuv se po nástroji vstanul.

„Neumím ovšem mnoho; avšak poslyšte komposici, kterou jsem složil, když se drala francouzská armáda do Vídně. Píseň ta se jmenuje: *Bože, zachovej nám krále.*“

Na to zahrál *Haydn* celou melodii a sice s nevýslovným výrazem a vroucím citem. Dokončiv píseň zůstal ještě několik okamžiků před nástrojem seděti a položiv na něho obě ruce, pravil v tónu ctihodného patriarchy:

„Hraju každého jitra tuto píseň a často čerpával jsem z ní útěchu za nepokojných dnů. Nemohu jinak, musím ji každodenně jednou hrát. Mně je skutečně blaze, když ji hraju a ještě chvíli na to.“

A neměla by tato píseň, které si slavný mistr více vážil, než všech svých děl, od něho býti? *Haydn*, jenž oplýval melodiemi, měl by se dopustiti plagiátu? Co na tom záleží, že *Zingarelli* tuto píseň (1798) silněji instrumentoval a v překladu *Carpaniho* do Itálie uvedl, ano že se sám vydavatelem jmenoval? *Josef Haydn* zůstane navždy tvůrcem nedostižné hymny. (Dokonč.)

### Co se vyžaduje od operního skladatele?

(Dokončení.)

Líčení povah musí býti pravdivé, přesné a trefné. Zákon o kráse převládá v opeře, v níž se spojují tolikrát umění velmi značně, ano mnohem více, než kde jinde, kde má umění jen samo s sebou, aneb na nejvýš ještě s jedním co dělati. A přec má každé jednotlivé umění samo o sobě už jisté meze, které nesmí překročiti. Věrné nápodobování jistého přírodního výjevu bylo by, kdyby někdo meze ty překročil, odporné. *Laokon* křičí bolestí, ale nikoliv tak, jako onen, jež skuteční hadi svírají; nikoliv tak, jako vyvolavačka na mědorytinách *Hogarthových*, která co karrikatura směšnou býti má. Bolest má být pravdivá; ale zevnějšek musí při tom přece krásným zůstat. Hudbě je toho ještě mnohem více zapotřebí, a zvláště operní hudbě, která má hájiti své vlastní právo a právo jiných ostatních umění. Opera má býti významnou hrou, která vedouc k pravdě, má pro ni příjemně roznítiti posluchače. K tomu má skladatel prostředků a pomůcek dosti, ba až příliš a proto má hledět, aby nikde mezi nepřekročil. Jemu napomáhá vnada krásných dekorací, skvělé průvody, země i moře, slunce i měsíc, slíčné postavy pěvců a pěvkyní, ano i mohutnost básníkova. K tomu slouží mu celý dav nástrojů se svými krásnými zvláštnostmi. Nic není fantastičnějšího, než hlasy nástrojů; genie a víly všeho druhu, ano celý olymp dá se jimi vykouzlit. Může je nechat šepotati, buráceti dle toho, jak toho potřebuje; avšak nenechávej je ustavičně šepotati, neb ustavičně troubiti; první unavuje, druhé ohlušuje. Především všemi věcmi radíme mladým skladatelům, aby komponující, nehráli si na hudební učence a nedělali planých umělůstek, neboť to se do hry nehodí. Skladatel nemá svým orchestrálním průvodem do podrobnosti líčiti; on nepodává miniaturního obrázku; nýbrž on má pracovati velkými, jistými tahy. Může raději lečjakou prázdnotu na oko nechat, než aby ji přeplnil. Skladatel hlediž zvláště k tomu, aby vložil pře-

vládající sílu a krásu v ušlechtilou, charakteristickou a slovům úplně přiměřenou melodii a významnou harmonii a konečně aby užil s prospěchem skvostu lidského hlasu.

A co se vyžaduje od českého operního skladatele zvlášť?

Podavše v stručných obrysech několik pravidel pro nastávajícího operního komponistu vůbec, máme za svou povinnost, abychom dali českému skladateli zvlášť malý pokyn jímž by se při komponování národní opery řídit měl.

První povinností českého skladatele jest, aby důkladně proskoumal, pojal a si osvojil *ducha národní hudby, jenž se přede vším jeví v národních písních.* Za tou příčinou měl by každý nastávající operní skladatel český se všestranně seznámiti s duchem, rázem a zvláštnostmi písní těch. Hlavní zvláštnost národních písní spočívá také v rytmech a proto by měl jim skladatel zvláštní péči věnovati.

Nejpatrnější charakteristickou známkou národní hudby jest mimo jiné přec jen rytmus. Kdo slyšel na př. národní operu maďarskou neb polskou, tomu nejprv do očí bil tu čárdašový, onde mazurkový neb polonézový rytmus jednotlivých částí opery. A čemu má úvodní sbor „Prodané nevěsty“ za svou oblíbenost co děkovati? Především ryze národnímu českému rytmu.

H. R.

## Dopisy.

**Z Milána.** Nová opera „Snoubenci“ (I promessi sposi) od Petrelly.

Kdož by neznal světoznámý Manzoniův román „Snoubenci“, jež také P. Ondrák do češtiny přeložil? A z tohoto románu utvořil Ghislanzoni operní text, jež výtečný Petrella do hudby uvedl. Můžete si pomyslet, jak velice byla napnuta zvědavost obecenstva, aby uslyšelo nejnovější plod Petrellův, která se dne 2. října v městě Lecco *poprvé* provozovala. Z Milána a okolí pospíchali lidé do Lecca, aby přítomni byli prvnímu představení. Výsledek opery byl velmi skvělý. Maestro Petrella, obratný básník Ghislanzoni a nejpřednější umělci došli velkých ovací! Petrella musel se 27. obecenstvu ukázati, buď sám aneb s ostatními umělci. Ačkoliv je to nesnadnou věcí, z tak značného románu utvořiti libretto, rozhřešil přec Ghislanzoni dosti šťastně tuto úlohu, podav nejlepší výběr scén a mimo to působivá finále v každém aktu. Nejvíce uchvátilo mne finále 2. aktu, totiž loučení, kde se milenci plačíc ubírají z otčiny, co zatím člunek trudně brázdí hladinu jezerní a co pater Krištof, jenž nepohnutě stojí na břehu, žehná ubohým prchajícím. Hudba Petrellova je zajisté jedna z nejpečlivějších které vyšly z lehkého pera tohoto skladatele. Melodie plyou v opeře té volně, instrumentace, ačkoliv méně strážlivá, je přec rozmanitá a bohatá co do barvitosti. Nejlépe libily se obecenstvu: *kvartetto* mezi Krištofem, Lucií, Renzem a Anežkou, jímž se končí první obraz 1. aktu — *duetto* mezi Renzem a Lucií v 2. aktu, které se opakovat muselo; — *loučení* Lucie a následující terzettino překrásné svou jednoduchostí a v němž osoby mluví v svých vlastních nářečích — *celé třetí finále* — *romance* Renza v 4. aktu — *ter. etto* plno vášně mezi Lucií, Renzem a páterem Krištofem, jímž se končí opera. Co se provedení týče, bylo výtečné. Největší zásluhu o zdaření došla si slě. Vizjákova a p. Vincentelli. Slě. Vizjákova spojuje s vděkplnou a něžnou svou postavou objemný, překrásný a dobrou školou vytríbený hlas, a nedá se ani vyslovit, s jakou prostotou, náruživostí a pravdivostí dávala partii Lucie. Orkestr, který má zde mnoho co dělat, provedl vše řízením pana Rivetty výtečně.

L . . . .

**Z Florence.** (Nové opery. — Nový divadelní časopis.)

Opery nové rostou tu jako houby. Maestro Livieri složil operu: Umberto di Savoja, — maestro Tempia píše o opeře: Amore e capriccio, — Giuseppe Ronchi, žák milánské konservatoře, složil operu: Maria di Griffi, — Braga dokončil svou

novou operu: Caligula. — Na novém divadle ve Veroně bude se tento podzim provozovati nová komická opera: L'usurajo in trappola. — Maestro Coppa píše o nové opeře: Griselda. — Maestro F. Albin dokončil novou vážnou operu: Lamberto Malatesta, a maestro Albin komickou operu: Il pozzo d'amore. — V Neapoli počal vycházeti nový divadelní list pod názvem: Mefistofele.

R . .

**Z Paříže.** (První představení italské opery „Tutti in maschera“ od Pedrottiho.)

Oblíbená opera: *Tutti in maschera* (Všichni v maškarách), od italského skladatele Pedrottiho, jejíž libretto Nuitera a Beaumont do frančtiny byli přeložili, došla zde dne 24. září na divadle Athenée velmi skvělého výsledku a mohu vás ujistit, že by si i v Praze na českém divadle množství příznivců dobyla. Místo svého úsudku podávám zde kritiku hudebního referenta Alberta Lasalla, která zní následovně: Oblíbenost této novotinky zakládá se především ve zběsilých až k neuvěření rytmech, jimiž se partitura vyznačuje. Nejsou-li melodické myšlenky úplně nové a uchvatné, to můžeme přec tvrdit, že jsou ďáblem posedlé. To je všeobecný úsudek o tomto divadelním koníčku. Skladatel zná se dobře v orchestraci, která vyniká vokálními efekty, jakož i v rozřídování hlasů a ensemblů. Co se týče nakládání s orchestrem zasluhuje Pedrotti všestranné uznání; neboť každý nástroj má svou přiměřenou roli. Pedrotti nenáleží k onomu houfu skladatelů, kteří ustavičně kočujíce z Benátek do Neapole, osvojují si pak všechny možné arie, které jim po těchto cestách utkvěly v uších. Komponista opery „Tutti in maschera“ — Genovefa di Brabant — Guerra in quattro — Isabella de Aragona — je vážený mistr, jemuž umění vyneslo místo ředitele konservatoře Turinské. Pedrotti prohřešuje se jen něco málo proti melodiím; ony nemají onoho nepředvídaného rázu a duchaplných výbuchů, s nimiž se setkáváme u bratří Ricciových. První akt neuchvátil nás a už jsme se domnívali, že se opera ta neudrží. Avšak hned v 2. jed. překvapilo nás brilantní kvartetto a od toho okamžení rozvíjela se živost a zajímavost díla toho vždy více, jako u ohňostroje, jenž počíná slabými petardami a končí pak skvělým ohňotryskem. Arií pašy Abdalaha vane pravá moslemínská snivost. Sbor následující je rázný, finále v 3 jedn. plno svěžesti a ohně. Teprv v 4. jedn. v triu tří Turků vložil skladatel veškerý poklad svých melodických myšlének, neboť toto číslo vyniká onou vřelostí, upřímností citů a průzračností, jichž málo který skladatel za našich časů poskytuje. Děj nestojí za mnoho. Jistá operní tlupa, kterou v Benátkách vypískali, je engažována do Turecka a připravuje se k odjezdu. Jistý mladý důstojník zamiluje se do primadonny, což je překážkou pro cestující. Na bále, jež uspořádal Abdalah, vzdá se pěvkyně svého engagementu a zasnoubí se se svým milencem. Až dotud Lasalle; avšak i ostatní noviny: Patrie — National — Presse — France musicale — Revue musicale — La Comédie — Europe artiste, překypují chvilou o této opeře, nazývajíce hudbu její živou, veselou, lahodnou atd.

N—a.

**Z Moskvy.** (Páni prof. Galvani a Hřimalý. — Rubinstein — Dadanov. — Ruské opery. — Pí. Solověva. — Andrjev. — Sestry Marchisiovy.)

Ředitelstvo konservatoře povolalo na místo zemřelého prof. zpěvu Osberga, pana Giacoma Galvaniho z Florence. Za učitele houslí povolán jest český virtuos Hřimalý. Ke koncertům ruské hudební jednoty očekává se Antonín Rubinstein. Tento klavírní velikán podnikne uměleckou cestu do nitra Rusi a holdlá ku konci v Cařihradě a v Athénách uspořádat koncerty. Ruská opera otevřena jest dne 7. září a těší se hojně návštěvě. Nový tenor pan Dadanov, jenž konal důkladná studia v Itálii, v Paříži a Londýně, dal se slyšeti v operách Glinkových, Gounodových, Věrstovského a Dargomyžského, a stal se v krátkém čase miláčkem obecenstva. Dvě nové ruské opery chystají se k provozování a sice v Petrohradě už dávaná opera Nižgorodci od Edv. Nápravníka k benefici pí. Alexandrové, a „Undina“ (slova od Sologuba) od Čajkovského. Pan Kašperov, professor na konservatoři, dokončuje novou operu „Dohazovač Tadeáš.“ Dne 28. září debutovali v ruské opeře sopranistka pí. Solověva a hrdinský tenor Andrjev (v Lucii). Saisona italské opery za-

počla 30. zářím. Ředitel Morelli získal pro operu mimo jiné obě sestry Marchisiovy, dámy Artôt, Trebelli, Volpini a t. d.

**Z Lublaně.** (Divadlo německé a slovinské. — Slečna Allizarova)

Letos nemá zdejší německé divadlo žádného ředitele, bývalému to málo vynášelo, tedy se celého institutu uchopil spolek nemškutárův zdejších, kterému to ale v každém ohledu jde jako páté přes deváté. Dvě neb tři síly, mezi nimi bas Režný jsoa, anto šly jinam, nahrazeny jinými, tři dostaly již výpověď a tak, Bůh sám ví, co ze všeho zbyde! Ostatně se o to mnoho nestaráme, neb jednou za měsíc je divadlo naše, v neděli dne 10. je první slov. představení (Sabinův „Inserat“). Po druhé uslyšíme nějakou operetku a tak se to střídavě bude brátí ku předu s národním divadlem — Bůh popřejž nám, bychom pokračovali jako bratři Čechové! V takovýchto neutěšených poměrech nás to tím více těší, že máme u německého divadla sílu, první mezi prvními, a ta že je upřímná Slovanka, která to nikdy nezakrývá, ano spíše leckdys nějakou tu nemotornou špičku nemškutárům důstojně odvětlí. A to je Vaše krajanka slečna Anna Allizarova, první altistka a mezzosopranistka při zdejší opeře. Vystoupila v „Lukrecii“ co Orsini i byla tu jedinou sílou, která si hned dobyla všestranné obliby. Krom té libil se nejvíce baritonista Beck, syn slavného vídeňského pěvce. Tenor Ander (Gennaro), bratr též někdy slavného tenoristy, ztrácí valně svého hlasu, slč. v. Eder (Lukrecie) má sice bezký i silný hlas, v 1. jednání však zpívala jako pravá začátečnice, neb jí chybí hodný kus školy, zvláště pak koloratura a to nejhlavnější ještě k tomu — cit! V „Normě“ slavila slč. Allizarova ještě větší triumf co Adalgisa, které po boku slečna Edrova co Norma tenkrát lépe zpívala; v „Troubadoura“ konečně úplně zvítězila co Azucena, při níž se slečna Römerova (známá Vám z Prahy) co Leonora dosti slabě vyjímala. Slečna Allizarova bývá vždy mnohokrát vyvolána a Němci, ač vědí, že to Slovanka a třeba neměli mnozí chutě, přec musí tleskat i chválit, ovšem že v plné míře dle zásluhy. Krom ušlechtilého, výborně vycvičeného hlasu a cituplný přednes obdivujeme všickni na slečně dosti velkou rutinu v pohyhech; ano kdo zná slečnu ze společenského obcování, diví se tomu rozdílu mezi její skromností a něžnou nelíčeností zde, a mezi její živostí a určitou rozvahou na jevišti. Litujeme, že jsme slečnu neslyšeli ještě v jiných úlohách, anto se jen tyto tři opery od 19. září stále opětvají (à la „Eduard a Kunigunda“), a to proto, poněvadž pánům režisérům či direktorům scházejí jednou zpěváci, po druhé noty a tak dále. O bassistovi jsem neučinil proto žádnou zmínku, poněvadž jí zasluhuje tak málo jako všickni druzí až k choristům. Ze všeho soudíme, že nezbude zdejšímu německému konsorciu nic jiného než ohlednout se po jednom artistickém řediteli.

—U—

**Z Plzně.** (Česká opera. — Operní síly.)

Dne 23. října provozuje se zde poprvé Smetanova vzorní národní opera „Prodaná nevěsta.“ Obsazení hlavních úloh je následující: Mařenka, sl. Vidímská; Kecal, p. Dobš; Jeník, p. Soukup; Vašek, p. Kysela. Dále se chystají ku provozování následující opery: Marta, Maškarní ples od Verdiho, Zampa, V studni, Car a tesař; pak operetty: Krásná Galathea a Tlachalka Saragosská. — Co se operních sil týče, jmenuju především p. Soukupa, lyrického tenora a žáka páně Pivodova. Pan Soukup vyniká lepou divadelní postavou a sympatickým, už značně vytříbeným tenorem. Při tom je p. Soukup i theoreticky v hudbě vzdělán, absolvovav oba ročníky varhanické školy a osvědčil se i co schopný skladatel, složiv více zdařilých písní a jmenovitě původních kupletů, které s velkým úspěchem zpívány byly na ochotnickém divadle „Thalie“ v Praze. Ze všeho vysvítá, že p. Soukup překoná na své divadelní dráze veškeré překážky, které se mu nyní co nováčku naskytují a že si dobyde úplné přízně zdejšího obecenstva, jak mile zdomácní na jevišti. Příště více.

**Z Budyně nad Ohří.** (Činnost zpěváckého spolku „Bivoje“. — Odchod p. P. Linhart.)

Jak dobře pochopil zpěvácký spolek náš „Bivoj“ účel svůj,

nasvědčuje nevšední činnost jeho. Již dřívější léta stávalo tu spolku, který se snažil pěstovati zpěv sborový, a tak ušlechťovati city Bohem samým nám vrozené. Před dvěma lety ale zorganizován poznovu spolek ten, přijmuto několik nově přistouplých údů, kteří pilně zúčastňovali se počátečních cvičení také i každodenně v dobu večerní ustanovených; za něž nemalou zásluhu si získal horlivý p. učitel Zázvorka, který neunavenou pilí cvičení nováčků těch před-evzal. A takto spolek sesílen, započal co znovuzrozený opět činnost svou. Řízen obratným řiditelem p. pt. Vojt Linhartem, činil čas od času takové pokroky, že v krátké době při veřejné produkci vystoupil, a sbory, které již tenkrát právě z lehkých voleny nebyly, k úplnému uspokojení přednesl. Čítá arci spolek též několik zpěváků, kteří nejen čistým hlasem, ale i krásným přednesem vynikají. Nebudu vypočítávati další veřejné produkce, jichž celou řadu bych uvéstí musel, a které došly částečně veřejného posouzení svého, podotýkám jen tolik, že i pěstování kostelního zpěvu obral si spolek za účel svůj, což provedením mnohých skladeb ano celých vokálních mší osvědčil. Za takovéto činnosti pomýšleno by zjednal se spolkový praporek, který také ač s dosti velkými obtížemi, přece ještě ten samý rok přičiněním p. ředitele pořízen byl. Od doby zařízení toho soustřeďují se údové „Bivoje“ pod praporem tím, by skutkem dokázali, co heslem „Zpěvem k srdci a srdcem k vlasti“ jim vytknuto. K bližšímu sbratření se s jinými spolky, zúčastnili se zpěváci naši s praporem svým výletu do Hledseb, pražským Hlaholem určeného a i tu osvědčili činnost svou, která od znalců uznána, ve veřejných listech jakož i v hudebním tomto časopise pochvalným způsobem, ku cti spolku posouzena byla. V letošních prázdninách dáván „Kvas krále Vondry,“ jehožto čistý výnos 48 zl. rk. čís. obnášející na pomník Purkyňův do Libochovic věnován. Že i skladba ta zdařile provedena byla a u obecenstva obliby došla, důkaz, že v krátkce na to vyzván spolek od Libochovických p. ochotníků, by u nich se opakovala, což spolek na vzájemnost sousedních občanů s ochotou učinil. Dne 16. září konány u nás requiem za rodáka našeho Jana Ev. Purkyňe. Veledůstojný p. děkan J. Rojek, zároveň protektor spolku, vykonal s assistencí církevní obřady, a spolek přednesl requiem pro smíšený shor od Pittoniho, skladbu to ze 16. století. A tak až po tu dobu těšil se spolek náš z mistrného vedení svého ředitele p. pt. Vojt. Linhart. Počátkem letošního nového školního roku svěřeno mu místo katachetské na hlavní škole Turnovské. Bolestně dotkla se správe ta spolku, neboť věděl, že velikou ztrátu odchodem tím utrpí. Zásluhy, jakých dobyl si etěný p. ředitel o spolek náš, uznali veškerí páni údové; a pročež shromáždili se i s předsedou svým p. Karlem Kurfürtem dne 27. září o druhé hodině odpolední v místnostech spolkových, odkudž krácejíce v řadách za praporem svým, před domem děkanským z povinné úcty vůdci svému zastaveničko zapěli. Nápotom při zpěvu pochodu a střelby doprovodili jej ctitelové jeho až k soše sv. Trojice, kdež po zapění národní hymny srdečným s Bohem a zároveň s upřímným přáním se rozloučili. Odtud provázen svým spolupracovníkem p. pt. Ant. Prušou a třemi výbory spolku až na dráhu do Roudnice. Tak ztratili jsme horlivého kněze, obratného ředitele zpěváckého spolku a zároveň předsedu potravního spolku „Včela,“ kteréžto povinnosti vše co nejsvědomitěji zastával, a tak obliby a lásky mezi námi požíval. Že i v novém působišti svém takých přátel nalezne jako u nás, nepochybujeme; ano, jemu i sobě z plna srdce přejeme. P.

### Kronika zpěváckých spolků.

\* *Slavnost svěcení praporu* zpěváckého spolku „Bohuslava“ v Lišově dne 28. září. Přičiněním učitele Vojt. Skřivana zřízen v Lišově již před sedmi lety spolek zpěváků, jenž také v chrámu vyvinuje činnost svou. Spolek ten zřídil si letos drahocenný nový praporek, jež slečny Amalie Stibertova a Emilie Skřivanova s myslí ochotnou a nevšední obratností a zručností vypracovaly. K slavnosti svěcení zdobily se domy vhodnými nápisy a věnci. Večer před slavností připravil spolek zastavení-

čko paní Marii Porakové, choti měšťanosty, již byl spolek za kmotru svému praporu si vyžádal, při čemž z hmoždířů střelno bylo. Sotva pak se jitem probudil den důležitý, oznamovaly opět výstřely z hmoždířů a hudba ulicemi se procházející, že počal okamžik slavnostní. Po ranních službách Božích se počal lid houfně scházet z vůkolí i ze vzdálí, brzy se dostavili ku chrámu zpěváci spolkové, a sice nejdříve místní zpěvácký spolek „Přemysl“, zpěv. spolek „Záviš“ z Hluboké, s nímž i zároveň pan Jan Šmejkal, ředitel kostelního zpěváckého spolku z Hluboké se dostavil, dále někteří údové zpěv. spolku z Trhových Svinů; a když se konečně dostavili údové budějovické Besedy, doprovázeni hudbou vojenské kapely, tu nastal všude ruch a čilý život. O 10. hodině se pak ubírali spolkové zpěváci se svými prapory a živnostenští spolkové s korouhvemi doprovázeni nečíslným zástupem lidu, k příbytku paní kmotry, by ji doprovodili k výkonu svčení do chrámu, kdež pak po zapění písně: „Otče náš, milý Pane“, P. Jan Veselý na kazatelnu vystoupil a řečí dobře promyšlenou, slavnosti přiměřenou a s úspěchem skvělým přednesenou, naznačil účel spolku. Na to následovalo svčení praporu a zatlukání hřebů, při čemž se pronášela hesla vlasteneckého obsahu. Na to poděkoval pan děkan paní kmotře, že neoslyšela žádost údů spolku, stala se kmotrou praporu jejich a výkon ten počila přítomností svou. Tato pak odevzdávajíc prapor skvostný p. Ant. Folprachtovi, pronesla vroucí přání celému spolku, by jim prapor sloužil povždy k prospěchu vlasti. Praporečník se zavázal ve jménu všech údů, že se budou snažiti, aby dostáli úkolu svému. Na to se zapěla píseň slavnostní, k tomu cíli zvláště složená, a po ní odsloužena zpívaná mše. Po té doprovodili opět spolkové paní kmotru k příbytku jejímu, načež se odebrali na místnosti vykázané, kde složili prapory své. Na večer pak uspořádán ples v hostinci pana Lebla, při němž se údové spolku, domácí i cizí hosté až do rána utěšeně bavili.

\* *Ve Vysokém* zřídil se dívčí pěvecký spolek a zúčastnil se už v svčení školy v Jilemnicích. Přejeme mu hojného zdu.

\* *Dívčí pěvecký spolek „Vila“* v Jilemnicích počíná si velmi statně. Na den sv. Václava zúčastnil se v svčení tamější školy.

\* *Vrchlabský zpěv. spolek* zúčastnil se též ve svčení Jilemnické školy.

\* *Sebranický zpěv. spolek „Cyrill a Methoděj“* na Moravě uspořádal dne 26. září besedu, v níž zapěl sbory: Na Moravu, od Dr. Javůrka, a Pozdravení pěvcovo, od Jind. Veita s velkou pochvalou. Pan učitel zapěl několik národních písní a „Kovářskou“ od Dr. L. Procházky zdařile. Mimo to přednesl p. starosta Hladík deklamaci „O nemocné ženě“ a slč. Vojtova „Dým a pára“ výtečně.

\* *Pozorický zpěv. spolek na Moravě* účinkoval dne 26. září v besedě „U bílé růže“ tam uspořádané a zapěl sbory Sablja moje od Dav. Jenka a Husitskou od Tovačovského. Kdo pováží, z jak různých a mladých sil zpěvácký spolek sestává, musí se divit precíznosti, s jakouž sbory ty provedeny byly.

\* *Zpěvácký spolek „Jiří Poděbrad“ v Kunštátě* na Moravě dával dne 17. října besedu. Program: „Modlitba pod hvězdami“, sbor od Zöllnera. — „Tři doby země české“, deklamace. — Národní píseň. — „Šaty co medicína“, deklamace. — „Na horách“, sbor od F. Tovačovského. — Kde domov můj.

\* *Boskovický zpěv. spolek „Velen“* na Moravě uspořádal dne 17. října besedu, jejíž program byl tento: Overture. — „Janek“, sbor od Sp. — „Červená růžičko“, fantasie pro piano od F. Spindlera. — „Polka“, sbor od Hellera. — „Ztracená láska“, slovenská píseň; pro sbor uspořádal F. Tovačovský.

## Zprávy.

\* **České divadlo.** Dne 10. října: Rigoletto (První vystoupení slč. Sittovy.) — Dne 13. října: Stradella. — Dne 15. října: Romeo a Julie (Benefice p. Jana Lukeše). — Dne 17. října:

Ernani. (První vystoupení p. Ferd. Hory.) — Dne 19. října: Křišpín a kmotra.

Dva debutanti na českém jevišti obrátili tyto dni na se zvláštní pozornost, totiž slč. Sittova co Gilda a p. Ferd. Hora co Don Carlos. Slč. Sittova, velmi nadaná žákyně Pivodova, má pěkný, zvonkovitý, v horní poloze Vitalčině hlasu podobný sopran, jenž prodělav dobrou školu, značně je vytríben. Vokalisace její je jasná, intonace jista a cit vřelý. Že slečna i v koleraturním zpěvu a trilku značně pokročila, o tom podala patrných důkazů ve své partii, kterou co do technického ohledu zdařile provedla. Jmenovitě vynikla v scéně s otcem, v duettu s vévodou, v duettu s Rigolettem (3. akt) atd., a byla mnohokrát volána. Že ještě úplně proniknouti nemohla v dramatických pohnutlivých scénách, na př. v kvartettu, nelze se při prvním vystoupení jejím na jevišti diviti. V celku dala slč. Sittova mnohoslibný hudební talent na jevo a máme za to, že ji při pilných studiích krásná budoucnost nemine. Pan Lukeš (vévoda), p. Lev (Rigoletto), p. Doubravský (hrabě), byli výteční. Slč. Hanušova, která se pilně zdokonaluje, podala zdařilý obraz vábivé Magdaleny a přáli bychom si ji viděti ve větších partiích. — Druhý debutant p. Hora, žák p. Voglův, došel velmi příznivého výsledku co Don Carlos při všem tom, že ho svírala jakási stísněnost. Jeho zevnějšek je lepší, imposantní, jeho hlas je lahodný, sympatický baryton, jenž se zdá být vycvičen, jak tomu pěkné crescendo a decrescendo nasvědčovalo; jeho výslovnost jest jasná a zřetelná — přednost to, která se nedá dosti oceniti. Že mladý debutant došel hlučné pochvaly, netřeba podotýkati; neboť snaha jeho, aby dostal úloze své, byla patrna. Benefice oblíbeného p. Lukeše, jenž si k účeli tomu obral: Romeo a Julie, byla jeho triumfem; neboť jsa výtečně při hlasu, znázornil hrou i zpěvem mistrně poetickou povahu Romea a obsypán byl bouřlivou pochvalou a ovacemi. Představení samo bylo výborné. P.

\* *Divadelní zpěvník* jest titul právě vyšlé sbírky divadelních popěvek, písní a sborů ku představením na českých divadlech. Sestavil Jos. Mikuláš Boleslavský, nápěvy od Jos. Piherta a jiných skladatelů. Praktická a pro ochotnická divadla velepotřebná kniha ta obsahuje as 50 popěvek, pak as 30 písní, kupletů a sborů, které budou našim ochotnickým komikům velvítány. Cena knížky té (60 kr.) je velmi levná, povážíme-li, jak bohatý je obsah toho zpěvníku, jenž vyšel nákladem kněkupectví „Mikuláš a Knapp“ v Karlíně.

\* *Slč. Růžičkova a p. Rixi*, rodáci naši a členové opery v Olomúci dobyli sobě hned v prvních představeních všestranné přízně tamějšího obecnstva. Dopisovatel do „Theaterchronik“ č. 45 praví o ni: Slč. Růžičkova (Lucia) dosáhla útokem přízně obecnstva; její lehounká koloratura, něžný ton jejího hlasu roznítily každého; uměleckým přednosem arie v šílenství (3. akt) dosáhla toho, že byla třikrát bouřlivě volána. Se slč. Růžičkovou dělil se o potlesk p. Rixi (Edgard), jenž nejen že výtečně zpívá, ale i významnou mimikou a hrou působiti umí; poukážeme tu jen k výjevu zaklínacímu (2. akt), jenž se potkal s úchvatným účinkem.

\* *Slč. Kroppova*, koloraturní zpěvačka, vystoupila co Marta v Norimberce s rozhodným úspěchem.

\* *Slč. Boschettiova*, druhdy člen české opery, opustila svůj engagement ve Wiesbadenu, a odebrala se do Vídně, kde je u dvorní opery co soubreta engažována.

\* *Pan Vojt. Hlaváč*, nadaný skladatel a sbormistr srbského zpěv. spolku, odveden byl tyto dni k vojsku a jest bohužel nucen, hudební dráhu na 3 léta opustit.

\* *Paní Normann-Nerudová*, virtuoska na housle, koncertovala v Londýně v St. James Hallu dne 8. října s nejskvělejším výsledkem.

\* *Pan St. Moniusko*, slavný polský skladatel dokončuje právě velkou národní operu „Paria“, která se bude ještě letos ve Varšavě provozovat.